

Danski politikkarin

CHRISTMAS MØLLER
deyður

Ein góður danskur maður og demokratúr doyði nú knappliga. Christmas Möller hevur frá ungum árum tikið lut í politikki, og hann kundi tí, sum sagt varð, nú ikki vera burtur úr tí leikinum.

Hann hevur staðið í tí konservativa flokkinum, og var hann til beint nú formaður hans.

Hann hevur verið djárvur og einoygdur maður í politikki sínum, og hetta lyndi mundi eisini vera atvoldin í, at hann ikki samdist við sínar partamenn, men fór frá sum flokksformaður [og nú, áðrenn hann doyði, eisini úr flokkinum. Eins og teir ungu konservativu í Onglandi vildi hann hava flokk sín at rúmsast við, gerast meiri sosialur og framburðshugaðan, men her var móttøðan honum ov hörð, og hann mátti víkja.

Undir krígunum var hann ein undangongumaður í móttøðuni móti Týskinum. Hann fleyg til London, og haðani eggjaði hann landsmenn sínar til bardaga. Hann gjørdist uttanríkisministari í stjórnini eftir krigsslok, var við í uppbygging landsins, og mælti landsmonnum til at standa saman og offra til frama fyri føðilandið.

Christmas Möller var heldur ikki ókunnigur Føroyingum. Hann mælti til at geva Føroyingum frælsi, og tá ið hann tósaði um Føroyar, sýndi hann góðan og hollan kunnleika til evnið, eins og hann skilti stríðið sum farið er fram her. Tað frættist, at stjórnin hevði boðið honum embættið sum ríkisumboðsmann í Føroyum. Hann hevði ikki hug at taka við hesum boði. — Nú hann er farin, kunna vit av sonnum siga, at tað hevði ikki verið Føroyum ella Føroyingum til ógagns at havt henda djárva og rætthugsandi mann at røkt hetta starv.

Hvør sleppur at seta seg í Løgmannssessin?

Jú, vit mugu nú halda við hinum blóðunum, at vend er komið í bæði »Dagblað« og Fólkaflokk. Nú verður tósað um »hin kalda veruleikan«. Nú hava hesir býttlingarnir vaðið so langt, nú mugu vit fylgja teimum. Vit mugu ansa eftir Løgmannssessinum, og fáa ein »kristiligan, rætttiligan, vitugan, sáttligan« ja ikki er endi á öll tey góðu heiti, hesin maður skal hava, sum sita skal í hesum »traditionsrika« sessi. Og finnst ikki maður við öllum hesum dýru egenskapum uttan fyri teir politisku flokkarnar — ja, so má hann kunna »styðja seg til ein stóran veljarapart«.

Vit skulu einki nevna, men tankar eru tollfríir, og ein skal einki flogvit vera, um hann fyri seg sjálvan fór at gita — og gitti beint — hvør hesin góði maður var við öllum dygdunum, ella politikkarin við hini »stóru veljarafjöldini«.

Jú, Guds barnið batnar, sigur gott orðatak. Og her er at ynskja, at batningin er meint og gongur framá. Nógv áleikar. Og helst skulu fastir og trúgvir menn sita við róðrið. Løgmaður skuldi verið góður maður. Hann skuldi verið at litid á, ein maður, sum stendur við sitt orð, stendur á góðum føroyskum botni og kann umboða tjóðina bæði burturi og heima!

Illgitingar.

»Dagblaðið« heldur áfram við sínum illgitingum móti P. M. Dam persónliga. Viðvíkjandi sínari umrøðu av ekkoloddinum, gloymir tað at siga sínum lesarum frá, at P. M. Dam, beinan vegin hann fekk at vita um ekkoloddið, sendi umsókn til danska ministerið um at fáa amerikanskan pening, so at Føroyingar skuldu fáa hendur á hesa fyri fiskiskap so óføra týðningarstóru uppfinning.

CHRISTMAS MØLLER deyður

Ein úrvalingur í donskum politikki er farin við Christmas Möller.

Líka frá ungum árum fór hann uppí politikkk og hevur ein stóran part av æviskeið síni verið formaður teirra konservativu í Danmørk.

Tað merkiliga við Christmas Möller sum konservativur leiðari var, at hann var nógv radikalari enn hin stóri bólkurin í flokki sínum. Serliga var hetta tilfelli í socialinum og nationalum spurningum.

Fáur maður hevur gjørt størri arbeiði fyri Danmarkar frælsi í stríðnum móti nazismuni enn hann.

Undir krígunum var hann ein av hövuðskreftunum innan fyri danskar stjórnarmenn. Hann var altíð fúsar at seta livið í váða fyri Danmarkar frælsis-sök, og hann ívaðist ongatið í at seta landsins sak framum alt annað. Hesin hansara egenskapur vil gera, at hansara navn vil lýsa millum tey størstu í Danmarkar sögu.

Christmas Möller hevði „sine Meningers Mod“ og var ongatið bangin fyri at ganga ímóti streyminum, tá ið hann kendi seg tiknan av eini sök. Hetta gjørdi hann uttan mun til, hvussu djúpt tað skar í hansara „egna kjót.“ Hitt glasiligasta dømi um hetta, var hansara stóða til hitt Suðurjútiska spursmálið. Í hesum máli helt hann við javnaðarmonnum og teim radikalu og gekk ímóti sínum egnu monnum og vinstra. Fyri at kunna berjast fyri stóðu síni heilt og fult fór hann frá sum formaður teirra konservativu — og tá ið tað dró meiri og meiri sundur millum hann og teir leiðandi innan fyri teir konservativu segði hann seg fyri nökrum dögum síðani burtur úr flokkinum. Við deyðadag sín stóð hann politiskt einsamallur. Men menn ívaðist ikki í, at um hann livdi longur, vildi hann komið aftur og verið ein sterkur maður í donskum politikki.

Christmas Möller var ikki socialistur. Men hann var menniskjaligur og í rót og grund demokratúr. Allir socialistar hövdu virðing fyri honum og metti hann sum eitt stórt menniskja, sum ein idealistiskan patriot.

Fáur danskur politikari hevur skilt hin føroyska spurningin betri enn Christmas Möller. Eg kom at hitta hann í London undir krígunum og hevði høvi tá at tala út við hann. Eg minnst soleiðis ein dagin tá ið vit ótu døgurða saman og eg hevði í eini longri frágreiðing sagt honum okkara javnaðarmanna stóðu soleiðis sum vit hava sagt

hann í „vina- og frælsisbrævinum.“ Tá ið eg var liðugur, segði hann við meg:

„Jeg kan kun sige, at jeg er fuldstændig med Dem.“

Der maa og bør skrives et Venskabs- og Frihedsbrev mellem Danmark og Fæderne!“

Tað var í ásavnan av Christmas Möllers brennandi rættvísis og frælsistrongd, at státsministari Hedtoft vendi sær til hansara um at átaka sær starvið sum ríkisumboðsmaður í Føroyum. Og eg kenni meg fullvísan í, at betri mann kundu Danir ikki finna.

Í fullaori kraft fór Christmas Möller, raktur av hjartaslag. Yvir liv hansara hava nógv óløg skolað. Hitt svárasta var, tá ið hann misti son sín undir krígunum og kom at sita barnleysur eftir við konu síni.

Vit, ið hövdu ta æru at læra henda góða og stóra mann at kenna, takka honum og goyma hansara minni í djúparivirðing.

1 Havn, tann 15.4.—1948

P. M. Dam.

Eykatingseta.

Týsdagin 13. apríl varð eykatingseta sett til viðgeran av lóg-aruppskotum í samband við igjögnumfóringini av teirrinýggju stjórnarskipanini.

Onsdagin 14. apríl vóru hesi uppskot til viðgerðar.

Undir viðgerðini helt P. M. Dam fyri, at tann stóða sum teir ymsu flokkarnir hövdu tikið í fólkatinginum var í frælsi og vinarlagi ein fyrirmyndarstóða fyri allan heimin. Hon gav Føroyingum fult frælsisboð — loysing um teir ynsktu. Nú viðgerast málini í nevnd.

Píkatráður.

Aluminiums-píkatráður, nýtt slag, kemur heim um 14 dagar. Høvdur hesar fyrirminir:

1. rustar aldri,
2. vigar bert 1/3 av galvaniseraðum,
3. heldur nógv longri,
4. biligur.

Hann, ið vil hava av fyrstu sending verður biðin um at snúgva sær beinan vegin.

P.F. ELIASSEN & POULSEN,
Fuglafirði, tlf. 30 & 31

Skipasambandið LEITH-FØROYAR

April—september 1948.

Tikið verður ímóti verum í Leith til:	Sigling úr Leith:	Sigling úr Føroyum um:
14. apríl	16. apríl	22. apríl
28. -	30. -	6. mai
12. mai	14. mai	20. -
26. -	28. -	3. juni
9. juni	11. juni	17. -
23. -	25. -	1. juli
7. juli	9. juli	15. -
21. -	23. -	29. -
4. august	6. august	12. august
18. -	20. -	26. -
1. septbr.	3. septbr.	9. septbr.

P/f Skipafelagið Føroyar.

Føroya Sjóvátrygging

Skip - motorbátar
útróðrabátar - vørur
verða tryggjað